Onderzoeksrapport
uitgevoerd voor **Buma Cultuur**
door:
Perfect & More BV
Postbus 2100
1200 CC Hilversum

Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek

2010

Datum: 14 januari 2012
Presentatie: EuroSonic Noorderslag Groningen

Onderzoeker:	Sieb Kroeske
Samensteller rapportage:	Joke Fictoor
Aantal pagina's:	36
Opdrachtgever:	Buma Cultuur
Projectnaam:	Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek

© 2012 Perfect & More BV in opdracht van Buma Cultuur, Hilversum.
Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder uitdrukkelijke toestemming van Buma Cultuur.
Het ter inzage geven van dit rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

No part of this document may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of Buma Cultuur.

INHOUDSOPGAVE:

Executive Summary	3
1. OPDRACHT	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 De opdrachtgever	6
1.3 Opdrachtformulering en onderzoeksdoelen	6
1.4 Afbakening	7
1.5 De opdrachtnemer	9
1.6 Methodologie	10
2. ONDERZOEK	12
2.1 Export van de Nederlandse populaire muziek	12
2.1.1 De Nederlandse dance export	14
2.1.2 De Nederlandse punk-metal-rock export	15
2.1.3 De Nederlandse populair klassieke export	15
2.1.4 Export van Nederlandse muziek in overige genres	15
2.2 Meest opvallende individuele activiteiten/successen 2010	16
3. ONDERZOEKSRESULTAAT EN CONCLUSIES	27
3.1 Meetinstrument	27
3.2 Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek	29
3.3 Nawoord	35
Literatuur	36

EXECUTIVE SUMMARY

De exportwaarde van Nederlandse populaire muziek is voor het zesde achtereenvolgende jaar gestegen. In 2010 met 25 procent in vergelijking tot 2009. Nederland is met name om drie genres bekend in het buitenland. Op het gebied van dance blijft Nederland tot de absolute top behoren met artiesten als Tiësto, Armin van Buuren, Laidback Luke, Chuckie, Afrojack, Fedde le Grand, Ferry Corsten, Sander Kleinenberg, Sidney Samson, Bart B More, Joris Voorn, Sander van Doorn, Marco V, Dash Berlin, Bingo Players, Black Sun Empire, Showtek, Richard Durand, Hardwell, Noisia, Sied van Riel. De forse toename van optredens in met name de Verenigde Staten heeft flink bijgedragen aan de toename van de exportwaarde.
Tussen dit dj-geweld staat André Rieu met populair-klassiek, maar in 2010 heeft hij het vanwege ziekte rustiger aan moeten doen, waardoor zijn tournee door Engeland, Ierland, Australië en Nieuw Zeeland niet doorging.
Als derde genre zien we de punk-metal-rock scene vertegenwoordigd met o.a. Epica (uitgebreide Amerikaanse tournee) en Born From Pain. Within Temptation had in 2010 een break en trad niet op. Textures had een rustig jaar vanwege het zoeken naar een nieuwe zanger.
In de overige genres valt Black Atlantic (indie rock) op met vooral optredens in de Verenigde Staten en Duitsland. In totaal zijn meer dan 450 Nederlandse acts in grote of enige mate actief geweest in het buitenland in 2010.

De waarde die de Nederlandse muziekexport toevoegt aan de Nederlandse economie bedraagt in 2010 naar schatting € 81,44 miljoen (tabel 1). Rond 64 procent daarvan komt voor rekening van de dance-muziek. Dat is het resultaat van het onderzoek dat Perfect & More BV heeft uitgevoerd naar de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek in 2010. Het gaat om jaarlijks onderzoek in opdracht van Buma Cultuur.
Het bedrag van € 81,44 miljoen verwijst naar de opbrengsten van de exploitatie van Nederlandse muziek in het buitenland na aftrek van gemaakte kosten maar inclusief salarissen, winst en belasting.

Van de Nederlandse muziekexport is ongeveer 17,5 procent afkomstig uit auteursrecht en naburige rechten (€ 14,26 miljoen), 9 procent komt van de exploitatie van opnamen van Nederlandse artiesten in het buitenland (€ 7,45 miljoen) en 73,3 procent van optredens van Nederlandse artiesten over de grens (€ 59,73 miljoen). Vergelijken we deze cijfers met het voorgaande jaar (tabel 12) dan zien we behalve een totale stijging wederom een verschuiving binnen de segmenten ten gunste van *optredens* en ten koste van *opnamen* (dance-labels en majors). Het segment *opnamen* is, zoals te verwachten, in zijn geheel gedaald.
Het bedrag dat in zijn totaal in het segment *rechten* als waardecreatie is gerealiseerd, is weliswaar ongeveer gelijk gebleven, maar omdat het segment *optredens* explosief is gestegen is er bij *rechten* een procentuele daling te zien. Verder zien we binnen *optredens* dat dance- en overige optredens verder van elkaar zijn komen te liggen. Het aantal dance-optredens is ruimschoots verdubbeld terwijl de categorie ‘overig’ een daling laat zien. Dit laatste is deels te wijten aan minder optredens van André Rieu. Het segment optredens als geheel is sinds 2005 nog steeds substantieel aan het groeien.

Rechten	2010	
	milj. €	*%*
Buma	9.12	11,20%
Stemra	3.29	4,04%
Sena	1.85	2,27%
Subtotaal	14.26	17,51%
Opnamen	**2010**	
	milj. €	*%*
Dance labels	3.61	4,43%
Majors	1.19	1,46%
Indies	1.96	2,41%
Buit. signings	0.69	0,85%
Subtotaal	7.45	9,15%
Optredens	**2010**	
	milj. €	*%*
Dance	48.54	59,60%
Overig	11.19	13,74%
Subtotaal	59.73	73,34%
Totaal	**81.44**	**100%**

Tabel 1: Overzicht van de waarde in miljoenen € en % door de Nederlandse muziekexport in 2010

De top drie van landen waar het meest wordt opgetreden in 2010 is: #1 Duitsland (meer dan 1100 concerten); #2 België (meer dan 750) en #3 Verenigde Staten (meer dan 700) (tabel 11).
Bij de inkomsten van Buma en Stemra is en blijft Duitsland de #1 met bijna 18% van de inkomsten. Op de tweede plaats gevolgd door België met ruim 14%, verder zijn Groot Brittannië en Frankrijk grotere spelers (zie tabel 8).
Vergelijkingen met exportcijfers van andere landen die onderzoek doen naar de exportwaarde van populaire muziek is niet mogelijk omdat daar andere methoden en definities worden gebruikt of omdat er in het geheel geen onderzoek naar wordt gedaan. Een vergelijking met andere kunstsectoren of andere exportindustrieën vallen buiten de scope van dit project.

In dit rapport is gekozen voor het meten van de toegevoegde waarde die wordt gerealiseerd met de export van de muziek (rechten, opnamen en optredens). Hiermee wordt de exportwaarde van aan muziekexploitatie gerelateerde bedrijven niet meegerekend. In dit onderzoek gaat het om de direct gerelateerde zaken met betrekking tot de muziek.

Tijdens de uitvoering van de meting blijkt dat veel gegevens door partijen met moeite of maar deels worden verstrekt voor onderzoek. De informatie van instanties als BUMA, Stemra en SENA zijn wel exact en betrouwbaar. De exportwaarde van opnamen en optredens is minder betrouwbaar. De diverse sociale media bieden echter de kans om elke artiest nauwlettend gade te slaan wat betreft zijn muzikale activiteiten. Om die betrouwbaarheidsfactor te verkrijgen is een bijna dagelijkse waakzaamheid noodzakelijk. Dit alles leidt ertoe dat de genoemde waarden in dit rapport over 2010 van € 81,44 miljoen het karakter hebben van een goed gefundeerde schatting.

Het onderzoeksrapport behandelt iedere keer niet het afgelopen jaar maar het daaraan voorafgaande jaar. Er is gebleken dat er ten tijde van de presentatie al behoefte is aan een vergelijking met het afgelopen jaar, maar daarvan is op het gebied van *rechten* en *opnamen* op dat moment nog geen data voorhanden. Op het gebied van optredens kan er al wel een ruwe schatting gegeven worden van het aantal optredens (tabel 2). De stijging zet door, maar minder explosief.

OPTREDENS	**2011**	2010	2009	2008
	8900 *	7988	5493	3195
	* inschatting op basis van 90% van de gegevens			

Tabel 2: Schatting aantal optredens 2011 in vergelijking met de drie voorgaande jaren

1. OPDRACHT

1.1 Aanleiding

In 2006 verschijnt het TNO-rapport *Exportwaarde van Nederlandse populaire muziek* over 2004 (publicatie mei 2006 Rutten & Hoogendoorn). Dit onderzoek, in opdracht van Buma Cultuur, krijgt voor 2005 geen vervolg. In 2007 vragen toenmalig onderzoeker Paul Rutten en Buma Cultuur aan Perfect & More BV om het onderzoek te continueren. Perfect & More BV richt in 2007 haar onderzoek naar de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek op 2006 maar doet er tegelijk al het mogelijke aan om alsnog 2005 in kaart te brengen. Vanaf 2008 wordt steeds het voorgaande jaar onderzocht.
Omdat de onderzoeksgegevens pas een jaar na het onderzoeksjaar definitief zijn, maar er toch behoefte is om ook het zojuist afgesloten jaar te vergelijken, wordt vanaf onderzoeksjaar 2011 (over 2010) een schatting gegeven voor het zojuist beëindigde kalenderjaar (in dit rapport 2011 zie tabel 2) voor het segment *optredens*. Omdat een deel van de definitieve gegevens pas maanden later voor handen zijn, is een dergelijke schatting voor *rechten* en *opnames* door ons niet te maken.
Dit rapport is gepresenteerd op Eurosonic-Noorderslag op 14 januari 2012.

1.2 De opdrachtgever

Buma Cultuur bestaat sinds 1962 en houdt zich bezig met de ondersteuning en promotie van de Nederlandse lichte muziek in binnen- en buitenland. Daartoe wordt ze met name in staat gesteld door de auteursrechtorganisatie BUMA die in Nederland verantwoordelijk is voor incasso en repartitie van openbare uitvoeringsrechten. Buma Cultuur voert in samenwerking met partners in binnen- en buitenland een groot aantal projecten uit die Nederlandse muziek ten goede komen.
Een belangrijke component van de promotieactiviteiten van Buma Cultuur is gericht op het buitenland. Een succesvolle promotie van Nederlandse lichte muziek in het buitenland komt ten goede aan Nederlandse auteurs, uitgevers, uitvoerende artiesten en producenten. De belangrijkste financier is auteursrechtenorganisatie BUMA.
BUMA is verantwoordelijk voor de incasso en verdeling van openbare uitvoeringsrechten in Nederland en zorgt, door haar contacten en contracten met buitenlandse zusterorganisaties, dat Nederlandse rechthebbenden de vergoedingen ontvangen van het gebruik van hun werken in het buitenland.

1.3 Opdrachtformulering en onderzoeksdoelen

Probleemstelling:
Om meer zicht te krijgen op de context en uitgangssituatie van de buitenlandse promotieactiviteiten en op de resultaten er van en om haar beleid daarop te kunnen sturen, heeft Buma Cultuur behoefte aan betrouwbare informatie over de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek die periodiek en continue wordt uitgevoerd. Daarom neemt ze in 2005 het initiatief tot onderzoek naar de exportwaarde van Nederlandse popmuziek (over 2004). Toen door TNO, die een basis legt voor een periodiek te herhalen meting. Het vervolgonderzoek in de jaren daarna doet Perfect & More BV.
De uitgangspunten van Buma Cultuur zijn vooral muziekgecentreerd en zijn niet gericht op de spin-off effecten die vanuit de muziekeconomie gelden voor het bredere muziekindustriecluster en zelfs de rest van de economie.
Het onderzoek richt zich op alle vormen van exploitatie van de Nederlandse populaire muziek op de buitenlandse markt: rechten (auteursrechten en naburige rechten), opnamen en optredens.

Onderzoeksdoel:
Het in kaart brengen van de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek over 2010.

Naast financiële waarde (economisch kapitaal) onderkent de Franse socioloog Pierre Bourdieu cultureel kapitaal en sociaal kapitaal waar hij later nog andere vormen van kapitaal aan toevoegt zoals symbolisch en linguïstisch kapitaal. In dit onderzoek beperken we ons tot het economische kapitaal (Pels 1992).

Centrale vraagstelling:
Wat is in financieel opzicht de waarde van de export van de Nederlandse populaire muziek over 2010?

Deelonderzoeksvragen:
1. Welke financiële waarde kan op het gebied van rechten worden vastgesteld?
2. Welke financiële waarde kan op het gebied van opnamen worden vastgesteld?
3. Welke financiële waarde kan op het gebied van optredens worden vastgesteld?

1.4 Afbakening:

In tijd: Elk jaar wordt onderzoek verricht naar het jaar er voor. In januari volgend op het onderzoeksjaar worden de resultaten gepresenteerd tijdens EuroSonic-Noorderslag Groningen. Over het onderzoeksjaar zelf wordt een schatting gegeven voor het segment *optredens*, die een jaar later samen met de segmenten *rechten* en *opnames* in zijn definitieve versie verschijnt.
In plaats: Er wordt gekeken naar de activiteiten door Nederlandse popartiesten over de gehele wereld. Deze wereldmarkt wordt geclusterd naar 5 *exportmarkten* te weten:

1. de Engelstalige markt (Verenigde Staten, Canada, Groot Brittannië, Ierland, Australië en Nieuw Zeeland),
2. de continentaal Europese markt,
3. de Latijns-Amerikaanse markt,
4. de Aziatische markt,
5. de Afrikaanse markt.

In bron (uitgangspunten):
Om de Nederlandse muziekexport in kaart te kunnen brengen, moeten allereerst criteria worden gesteld. Wat behoort tot Nederlands product als het om populaire muziek gaat? Met betrekking tot de exportwaarde van muziek zijn verschillende definities gangbaar. De keuze voor een bepaalde definitie heeft te maken met het gekozen perspectief. Vanuit het perspectief van auteursrechtenorganisaties is vaak vooral van belang dat het gaat om Nederlands auteursrecht. Vanuit Nederlandse muzikanten beschouwd, staat voorop dat het gaat om Nederlandse uitvoerende artiesten of in bredere zin, muzikanten die in de Nederlandse muziekpraktijk zijn geworteld. Binnen de muziekindustrie spreekt men van lokaal repertoire in de betekenis van 'local signings'. Dat kunnen vanuit Nederlands perspectief ook buitenlandse artiesten zijn die in Nederland onder contract staan.

- De criteria voor het *Nederlandse populaire muziekproduct* zijn voor dit rapport als volgt uitgewerkt:
  1. muziek (composities en teksten) die het werk is van componisten en tekstdichters met de Nederlandse nationaliteit,
  2. muziek die wordt uitgevoerd door muzikanten met de Nederlandse nationaliteit of muzikanten die zijn geworteld in de Nederlandse muziekpraktijk, ongeacht de nationaliteit van de rechthebbenden op de uitgevoerde composities,
  3. Nederland als land van vestiging van de uitgever (publisher),
  4. Nederland als land van vestiging van de producent van de opname (land van signing).

Wanneer Nederlandse muzikanten muziek van eigen hand uitvoeren vallen de criteria onder 1 en 2 in de praktijk vaak samen. Dat is niet het geval wanneer Nederlandse muzikanten composities van buitenlandse auteurs uitvoeren en wanneer buitenlandse muzikanten Nederlandse composities vertolken.

- *Populaire muziek*

Onder populaire muziek verstaat Buma Cultuur lichte muziek.
In dit onderzoek merken we daarbij de muziekgenres als in tabel 3 weergegeven aan.

Muziekstijlen populaire muziek						
pop/rock	**dance**	**pop.klassiek**	**Levenslied/feest/schlagers**	**HaFaBra**	**various/jazz/crossover/world**	**RTV**
algemeen populair	algemeen dance	alg pop klassiek	levenslied/volksmuziek	Harmonie	algemeen pop jazz	commercials
country	house	instrumentaal	feestmuziek	Fanfare	instrumentaal	tunes
ballad/chanson	trance	ballroom	schlagers	Brass	wereldmuziek	jingles
nederlandstalig	techno	opera			overige	
palingsound	*hardcore*					
NL dialect	*hardstyle*					
instrumentaal	*electro*					
algemeen rock	*drum n bass*					
blues						
hardrock						
metal						
punk						
gothic						
alternative						
instrumentaal						
urban						
R&B						
soul						
hiphop						
instrumentaal						
rap						
reggae						
latin						

Een lied kan binnen een hoofdcategorie onder meerdere subs thuis horen.

Tabel 3: Genre-indeling populaire muziek[1]

- *Exportwaarde*

De exportwaarde verwijst naar de financiële opbrengsten van de exploitatie van Nederlandse muziek in het buitenland na aftrek van gemaakte kosten maar inclusief salarissen, winst en belasting. Het onderzoek is onder andere gebaseerd op gegevens van rechtenorganisaties en informatie van belangrijke bedrijven uit de Nederlandse en buitenlandse muziekbranche.

[1] Hoofdcategorieën volgens indeling BUMA/Stemra + (cursief onder dance) aanvulling Perfect&More

1.5 De opdrachtnemer

De eigen identiteit van de onderzoeker is nooit helemaal uit te schakelen en heeft dus invloed op het onderzoek. Om die reden geven we hier aan welke relevante bagage de onderzoekers in het licht van dit onderzoek meebrengen.
Perfect & More BV is opgericht in 2007 door beide onderzoekers. Het bedrijf beweegt zich in de radio- en muziekindustrie. Verschillende werkzaamheden die de oprichters in voorgaande jaren op persoonlijke titel uitvoerden, vallen nu in de besloten vennootschap. Onderzoek is één van de divisies van Perfect & More BV.

S.L. Kroeske (Sieb) is al jaren werkzaam in zowel de muziek- als radiobranche (Radio Veronica, Veronicablad, Stichting Nederlandse Top 40, Ariola Benelux/BMG, Stichting Mega Top 50, Mega Media, Zilveren Harpen jury).
Sieb is onder andere:

- docent radiomanagement en begeleider/examinator afstudeeronderzoek bij de hbo-opleiding Media & Entertainment Management, Inholland - Haarlem,
- gastdocent bij diverse instellingen voor radiomanagement, muziekmanagement en hitlijsten,
- marktonderzoeker in de radio- en muziekbranche bij Perfect & More.
- jurylid van de Radio Bitches Awards,
- artist & band-coach bij Perfect & More,
- mede-initiatiefnemer/-organisator van De Radiodag
- auteur van het eerste boek *Hitdossier* (1976) en auteur van de boeken *Basisboek Muziekmanagement* (2007) en *Radiomanagement* (2008).

J.M. Fictoor (Joke), is van 1989 -1997 audiovisueel-programmamaker, daarna medeoprichter van de eerste hbo-opleiding Media & Entertainment Management Inholland Haarlem en later research fellow bij het lectoraat Media & Entertainment Management. Sinds 2009 promovenda popmuziek bij de Universiteit Leiden (faculteit Geesteswetenschappen) in samenwerking met het lectoraat Media, Cultuur & Burgerschap van Inholland Diemen.
Joke is onder andere:

- secretaris examencommissie en begeleider/examinator afstudeeronderzoek bij de hbo-opleiding Media & Entertainment Management Inholland Haarlem,
- onderzoeker bij Perfect & More en bij de Universiteit Leiden (promovenda),
- auteur van de boeken *Televisiemaken: van idee tot programmaformat* (2006, 2e druk 2010), *Basisboek Muziekmanagement* (2007), *Televisiemaken: van programmaformat tot uitzending* (2007), *Radiomanagement* (2008).

1.6 Methodologie

Om inzicht te krijgen in de kennis die nodig is om de doelstelling te bereiken, moet de probleemsituatie worden geanalyseerd aan de hand van een conceptueel model. Dit model geeft:

- de grenzen van het onderzoeksmodel,
- de selectie van de variabelen,
- de relaties tussen deze segmenten.

In het conceptueel model laten de onderzoekers zien welke variabelen voor het onderzoek relevant zijn.

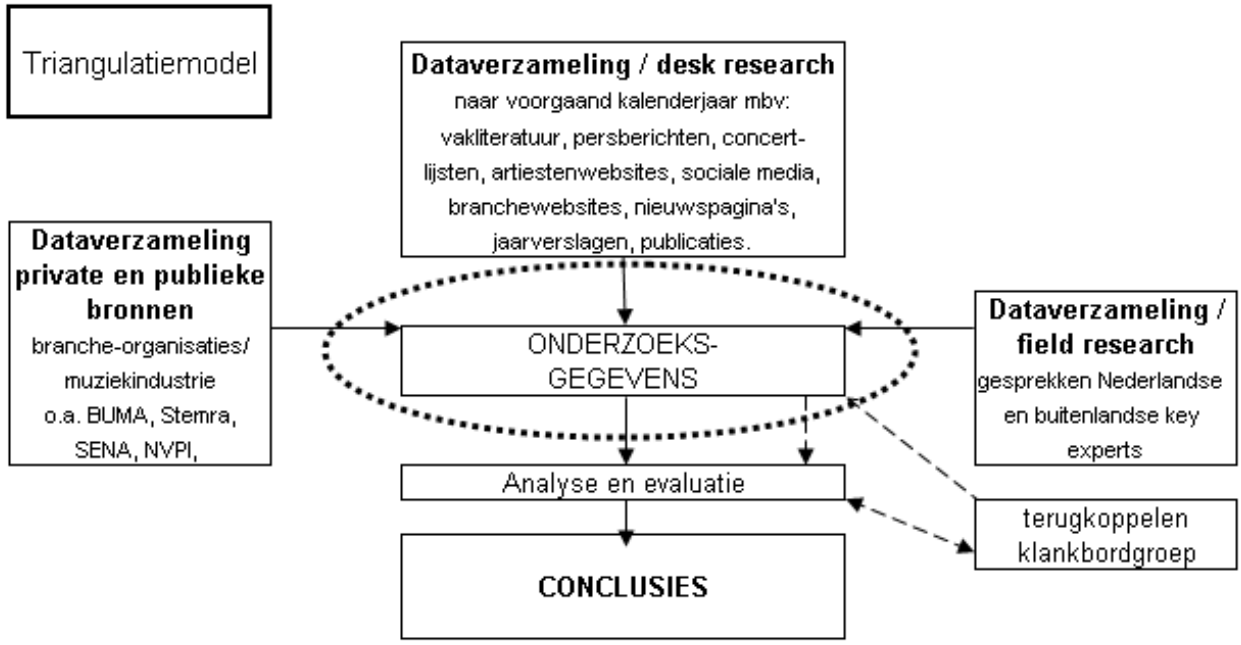

Tabel 4: conceptueel model

Validiteit

Voor de controleerbaarheid van het onderzoek is gebruik gemaakt van datatriangulatie en member checks:

- Datatriangulatie:

Er worden meerdere databronnen gebruikt:

1. Desk research
2. Overleg met experts
3. Private en publieke bronnen:
   ** Statistieken bij branche- en koepelorganisaties*
   Door verschillende brancheorganisaties worden statistieken verzameld die een licht kunnen werpen op de vraag die in het beoogde onderzoek centraal staat. Daarbij gaat het voornamelijk om de NVPI (de brancheorganisatie van de Nederlandse entertainmentsector), BUMA/Stemra (de Nederlandse organisaties verantwoordelijk voor incasso en repartitie auteursrechten met betrekking tot openbare uitvoering en mechanische reproductie voor haar aangeslotenen in Nederland en internationaal) en SENA (de Nederlandse organisatie verantwoordelijk voor incasso voor naburige rechten voor wat betreft de openbare uitvoering voor haar aangeslotenen in Nederland en internationaal).

** Gegevens van representatieve bedrijven in de sector*
Een andere mogelijkheid die in dit onderzoek wordt gebruikt, is gegevensverzameling direct bij de bron, de bedrijven en instellingen die de rechten bezitten op de muziek die internationaal wordt geëxploiteerd en die daarmee een direct zicht hebben op de gerealiseerde revenuen. Met behulp van deze triangulatie kan worden geverifieerd of de onderzoeksgegevens op correcte wijze zijn vastgesteld. Het moet leiden tot convergentie, de conclusies moeten in dezelfde richting wijzen.

- Member checks

De interpretaties en onderzoeksbevindingen worden besproken met deskundigen (klankbordgroep); vertegenwoordigers van het werkveld. Deze klankbordgroep komt niet plenair bij elkaar, maar dient de onderzoekers op verzoek van advies. Het profiel van deze klankbordgroep is als volgt:

- Vertegenwoordiging van BUMA, Stemra en SENA;
- Vertegenwoordiging van de muziekproducenten van opnames en geluidsdragers, (NVPI, majors en independents);
- Vertegenwoordiging van auteurs en muziekuitgevers;
- Vertegenwoordiging van uitvoerend muzikanten.

2. ONDERZOEK

2.1 Export van de Nederlandse populaire muziek

In onderzoeken naar het economische belang van de Nederlandse populaire muziek gaat de aandacht veelal uit naar de economische betekenis van de exploitatie op de nationale markt. Een goede 'performance' op de thuismarkt is immers van groot belang voor componisten en uitvoerend muzikanten, uitgevers van muziek en producenten en exploitanten van opnamen en de muziekmaatschappijen. Echter ook een succesvolle exploitatie in het buitenland is van groot belang voor de opbouw van een gezonde, op continuïteit gestoelde muziekindustrie. Muziek die louter op de nationale markt kan worden verkocht, krijgt te maken met een exploitatieplafond. Om voldoende inkomsten te genereren voor een gezonde winstpositie en om de noodzakelijke budgetten voor nieuwe producties vrij te kunnen maken, is het voor de muziekindustrie een steeds grotere noodzaak om ook in het buitenland succes te boeken.

De meest exacte cijfers hebben betrekking op rechten en royalties. Die cijfers staan vrijwel gelijk aan de gerealiseerde waarde, er hoeven nauwelijks tot geen kosten op in mindering te worden gebracht. De cijfers over de exploitatieopbrengsten van opnamen en optredens in het buitenland zijn een gefundeerde schatting. De waarde die in dit onderzoek voor die onderdelen is bepaald, is gebaseerd op een groot doch niet compleet aantal informatiebronnen. Echter op basis van de ervaring van het onderzoek sinds 2004 plus het netwerk van de onderzoekers worden veel exacte data verkregen. Uit overleg met verschillende partijen blijkt wel dat men bereid is om mee te werken, de tijdfactor (het op tijd aanleveren van data), en het vertrouwen spelen hierbij een rol. We zijn daarom blij dat verschillende partijen bereid zijn om informatie af te staan. Waardoor we toch gedetailleerde resultaten kunnen vastleggen.

De waarde van de popmuziekexport in dit onderzoek is gebaseerd op de gerealiseerde waarde van auteursrechten (openbaarmaking/uitvoeringsrechten en verveelvoudiging/mechanische rechten), naburige rechten (openbaarmaking en verveelvoudiging), artiestenroyalties, producentenroyalties, geluidsdragers (fysiek/digitaal) en optredens.

Het belang van export en exploitatie

Om voldoende inkomsten te genereren voor een gezonde winstpositie en om de noodzakelijke budgetten voor nieuwe producties vrij te kunnen maken, is het voor de muziekindustrie van groot belang om ook in het buitenland succes te boeken. Het opbouwen van succes in het buitenland wordt voor een Nederlandse artiest/groep van steeds meer belang om te overleven. Vooral omdat binnen de muziekindustrie de kansen minder groot zijn vanwege het teruglopende volume van de muziekmarkt door fysieke verkopen. Wanneer een Nederlandse artiest in eigen land succesvol is, wordt de grondslag voor exploitatie in het buitenland groter. Dat is echter geen wet van Meden en Perzen. Zeker binnen de dance-wereld kan een Nederlandse dj soms zelfs makkelijker iets in het buitenland opbouwen dan in eigen land. Voorafgaand aan een succesvolle exploitatie in het buitenland is promotie noodzakelijk. Vooral jonge (onervaren) artiesten en groepen met nog onvoldoende brede basis (steun), hebben support nodig buiten de vaste waarde in eigen land.

Inkomstenbronnen
De verkoop van singles, albums en dvd's in het buitenland levert de artiest/groep artiestenroyalties op. Daarnaast ontvangen de auteurs van de composities, die op de verkochte geluidsdragers zijn opgenomen, inkomsten op basis van hun auteursrecht. Wanneer de opnamen op de buitenlandse radio of televisie te horen of te zien zijn of via internet worden gestreamed, ontvangen ze eveneens vergoedingen. De verkoop van geluidsdragers en downloads in het buitenland zorgt voor een inkomstenstroom naar Nederland.
Verder wordt het talent geëxploiteerd door het geven van optredens. Deze inkomsten bestaan uit gages en rechten op composities die live worden vertolkt tijdens de buitenlandse optredens.
Daarnaast zorgen de inkomsten uit verkopen van merchandise in het buitenland voor een inkomstenstroom. Fans van groepen/artiesten willen graag in het bezit komen van merchandise van hun idool. Bezoekers van een evenement willen met de aanschaf van merchandise laten zien dat ze er bij waren.

Exportmogelijkheden
Op verschillende manieren kan een basis in het buitenland worden gelegd. Voor de popartiest/groep is optreden in zalen vaak een eerste vereiste. Het deelnemen aan sociale netwerken, zoals YouTube, Facebook, Twitter, Spotify, MySpace, Last FM, LinkedIn, SoundCloud, zorgt er voor dat de artiest internationaal fans kan bereiken. In eerste instantie zijn de optredens (cultureel kapitaal) een enorme investering, met als doel 'werken aan bekendheid' (sociaal kapitaal), voordat er maar enigszins sprake kan zijn van terugverdienen (economisch kapitaal).
Voor de (club-)dj's is het van steeds groter belang om samenwerkingen aan te gaan die de dj zowel als de producer, (re)mixer, songwriter neerzetten. Hierdoor wordt het netwerk veel groter en de kans op succes aanzienlijk uitgebreid en met als gevolg extra optredens. De Nederlandse dance staat in hoog aanzien. Ook de slimme zetten om door de vlagdragers van de dance-scene nieuwe talenten in het buitenland een kans te geven, zorgt voor een uitstekende basis van meer succes. Onder vlagdragers verstaan we zowel dj's, hun bedrijven, organisaties zoals Buma Cultuur (Amsterdam Dance Event) en andere bedrijven in de dance scene.
Wanneer een artiest de buitenlandse markt wil betreden, dient hij zich te onderscheiden van de al aanwezige 'concurrentie'. Meestal is via de lokale media wel enige vorm van aandacht te krijgen, maar ook hierbij speelt de eventueel locale concurrentie een rol. Net als in andere creatieve industrieën is niets zeker en dient er rekening te worden gehouden met het feit dat succes beperkt en onvoorspelbaar is.
De exportmogelijkheden van de Nederlandse populaire muziek zijn minder groot dan van grotere economieën zoals de Verenigde Staten, Canada en Groot Brittannië. Het succes van de Nederlandse dance-scene geeft aan dat er toch veel mogelijkheden zijn. De Nederlandse metal-punk-rock scene is eveneens tot het buitenland doorgedrongen.
Bij optredens in het buitenland moet niet uit het oog worden verloren dat het in sommige situaties niet gaat om het aanboren van een nieuwe markt, maar om het entertainen van Nederlanders die in het buitenland zijn. Bijvoorbeeld militairen, Nederlanders die voor langere tijd werken in het buitenland en andere expats en vakantiegasten. Deze optredens zijn wel meegenomen in dit onderzoek, maar zijn qua sociaal en cultureel kapitaal niet van even grote betekenis voor de exportwaarde als optredens voor buitenlands publiek.

2.1.1 De Nederlandse dance export

Kijken we naar de top 25 van meest optredende artiesten van dit exportonderzoek (tabel 8) dan behoren Afrojack, Dash Berlin, Bingo Players, Black Sun Empire, Armin van Buuren, Chuckie, Ferry Corsten, Sander van Doorn, Richard Durand, Fedde le Grand, Hardwell, Sander Kleinenberg, Laidback Luke, Bart B More, Noisia, Sied van Riel, Sidney Samson, Showtek, Tiësto, Marco V en Joris Voorn tot de absolute top van dance dj's.
In 2010 zijn opkomende talenten onder andere: Chuckie, Afrojack, Sidney Samson, Bart B More, Bingo Players, Dash Berlin, Hardwell, Funkerman, Quintino, Sunnery James & Ryan Marciano sterk opkomend. Voor 2011 zijn dat nog eens Nicky Romero, R3Hab, W&W, Jochen Miller, MC Ambush, Baggi Begovic, Bobby Burns.
Hardstyle is een populaire (en een stabiele) factor met o.a. Showtek, Psyko Punkz, Dr Phunk, Brennan Heart, evenals de hardcore van o.a. Headhunterz, D-Block & S-Te-Fan, Evil Activities, Partyraiser, Noisecontrollers, Angerfist en Endymion. Jaarlijks zijn er vaste populaire evenementen in Duitsland, België, Italië en Spanje waar veel Nederlandse hardcore- en hardstyle-artiesten optreden.

DJ MAG Top 100			
plaats	*artiest*	*komt van*	*gaat naar*
2010		2009	2011
1	**Armin van Buuren NL**	1	2
2	David Guetta FR		
3	**Tiësto NL**	2	3
4	DeadmauS CAN		
5	Above and Beyond GB		
6	Paul van Dyk DE		
7	Gareth Emery GB		
8	Markus Schulz DE		
9	**Ferry Corsten NL**	7	18
10	Axwell SE		
plaats	**ANDERE NL DJ'S**	*komt van*	*gaat naar*
2010		2009	2011
12	Sander van Doorn	10	16
15	Dash Berlin	105	**8**
17	Laidback Luke	27	20
19	Afrojack	x	**7**
21	Fedde le Grand	29	14
36	Headhunterz	x	17
37	Chuckie	72	32
54	Richard Durand	49	59
63	Marcel Woods	74	95
67	Marco V	50	x
68	Leon Bolier	63	99
71	W&W	x	36
73	D-Block & S-Te-Fan	x	40
88	Joris Voorn	133	x
90	Noisecontrollers	x	35
91	Showtek	113	58
97	Sied van Riel	85	x

Tabel 5: Top tien uit de DJ Mag Top 100 2010 + andere Nederlandse dj's in de Top 100.

Jaarlijks is de verkiezing van de belangrijkste (dance)dj een terugkerend fenomeen. Voor veel dj's is een hoge notering in de *DJ Mag Top 100* een goede businessgarantie, dat wil zeggen: veel optredens overal in de wereld. Nederlandse dj's spelen in deze categorie een toonaangevende rol. Al vele jaren staan zij hoog of het allerhoogst genoteerd.
De top tien uit de *DJ Mag Top 100* van 2010 is te zien in tabel 5 alsmede de plaatsen van andere Nederlandse dj's.
Ter vergelijking is voor de Nederlandse dj's aangegeven waar ze in 2009 vandaan komen en waar ze in 2011 naar toe zijn gegaan.
In de Top 10 is Nederland van vier naar drie Nederlandse dj's gegaan. Armin van Buuren en Tiësto blijven stevig in het zadel zitten, Ferry Corsten is 2 plaatsen gedaald, Sander van Doorn is net buiten de top 10 gezakt.
In totaal staan er in 2010 twintig Nederlandse dj's in *DJ Mag Top 100*. Dat zijn er weer meer dan vorig jaar. (2009: 15, 2010: 20, 2011: 23).
En dat wil zeggen dat in 2010 een vijfde deel van de *DJ Mag Top 100* uit Nederlandse acts bestaat.

2.1.2 De Nederlandse metal-punk-rock export

Behalve dance manifesteren Nederlandse (hard)rock-punk-metalbands zich. Allereerst door veel op te treden. Bands als: Born From Pain (metal, rock), Epica (gothic, metal), The Ex (punk, rock), Antillectual (punk, rock), Accelerators (punk, rock), No Turning Back (hardcore, rock), Peter Pan Speedrock (metal) zijn veel buiten Nederland actief.

2.1.3 De Nederlandse populair klassieke export

Het derde genre waar Nederland in het buitenland om bekend staat, wordt vertegenwoordigd door slechts 1 man en zijn orkest: André Rieu. En dat al jaren lang. In 2010 raakte André Rieu door overbelasting ziek. Dit heeft voor 2010 en 2011 consequenties gehad voor het aantal concerten dat hij kon geven.

2.1.4 Export van Nederlandse muziek in overige genres

In onze top 25 van meest optredende artiesten in het buitenland zien we Black Atlantic (indie pop rock) die in 2010 vooral actief was in de Verenigde Staten en Duitsland. Candy Dulfer (jazz) treedt vooral op in de Verenigde Staten en Japan.

***2.2 De meest opvallende individuele activiteiten/successen in 2010*:**
Uit het onderzoek komen de volgende artiesten/groepen naar voren:

Laidback Luke: In 2010 had hij veel succes met zijn 'Super You & Me'-avonden, zijn remixen in 2010 voor en met o.a. David Guetta, Martin Solveig. Moby, Christina Aguilera, Lil'Jon, Steve Angelo, Afrojack.
Samenwerkingen met o.a. Tiësto, Jonathan Mendelsohn. Vaste locatie optredens o.a. op Ibiza. En al jaren is hij één van de vaste ambassadeurs van de Nederlandse dancemuziek met vrijwel non-stop optredens over de hele wereld.
In 2010 van de VS, Brazilië, Colombia, Panama, Tunesië, Marokko, Duitsland, Oostenrijk, Engeland, Bulgarije, Denemarken, Canada, Frankrijk, Egypte, Italië, Zwitserland, België, Portugal, Hongarije, Malta, Australië, Nieuw-Zeeland, Spanje, Servië, Zweden, Polen, Kroatië, Ierland, Zuid-Korea, China, Japan, Maleisië, Thailand, Indonesië, Rusland, Chili, Argentinië, Filippijnen, Singapore, Tsjechië, Slowakije.

Chuckie: Voor de komende jaren zal Chuckie vanaf 2010 een vaste waarde zijn in de Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek. Was 2009 min of meer het jaar voor de basis van buitenlands succes. 2010 zorgt voor Chuckie voor een enorme expansie met optredens over de hele wereld, van Frankrijk, Duitsland, Thailand, China, Japan, Australië, Duitsland, Engeland, de VS, Rusland, Brazilië, Marokko, Canada, Portugal, Spanje, Azerbeidzjan, Oostenrijk, Zweden, België, Turkije, Kroatië, Oekraïne, Zwitserland, Slowakije, Porto Rico, Dominicaanse Republiek, Monaco, Denemarken, Taiwan, Hong Kong, Maleisië, Zuid-Korea, en Indonesië.
Zijn 'Dirty Dutch' krijgt steeds grotere vormen. Zijn samenwerking met LMFAO met 'Let the bass kick in Miami bitch' wordt in september 2009 uitgebracht en is succesvol over de hele wereld. Als remixer is hij o.a. actief voor Pitbull, Enrique Iglesias, Lil'Jon, Mohombi, Pendulum.

Tiësto: In 2010 noteren we o.a. een 5-tal uitverkochte Arena concerten in Australië, wordt de basis gelegd voor een zeer uitgebreide Amerikaanse tournee die deels in 2010 en deels in 2011 plaatsvindt. Als onderdeel van zijn tour door Zuid Amerika, staan er optredens in Brazilië, Mexico. Verder optredens in Indonesië, Thailand, Groot Brittannië, de VS, Canada, Denemarken, België, Noorwegen, Zuid-Afrika, Zwitserland, Hongarije, Italië, Duitsland, Moldavië, Slovenië, Spanje en dan als vaste zomerresidentie Ibiza's Privilege, Noord-Ierland, Oekraïne, Cyprus, Jordanië, Israel, Libanon, Polen, Puerto Rico, Oostenrijk, Portugal, Algerije, Tunesië, Turkije, Egypte, Roemenië, Frankrijk, Kroatië, Letland, Rusland, Finland, Slowakije, Macedonië, Zweden, Tsjechië, Qatar, Verenigde Arabische Emiraten, Griekenland, Dominicaanse Republiek, Singapore.
Eind 2010 wordt bekend dat Tiësto in 2011 een vaste residentie krijgt in Club The Joint in Las Vegas.
Volgens een Amerikaans onderzoek treedt Tiesto tussen november 2009 en november 2010 110x op, waarvan 45 sell outs en bezochten ruim 500.000 mensen zijn optredens in die periode.
Eind 2009 verschijnt zijn studio album 'Kaleidoscope', waarmee hij diverse hitnoteringen haalt, o.a. Ierland (#5), Mexico (#5), Canada (#6), Griekenland (#11), België (#13), Engeland (#20), Hongarije (#25), Polen (#26), Denemarken (#27), Noorwegen (#29), Australië (#31), Oostenrijk (#49), VS (#59), Duitsland (#61), Zwitserland (#73). En hij heeft een hit samen met Nelly Furtado: Who wants to be alone.
Remixen maakt Tiësto in 2010 voor o.a. Goldfrapp, Turboweekend, Ou Est Le Swimming Pool, Amy Macdonald, Faithless, Dirty South, Charlie Dée, Pendulum, Robbie Rivera, Calvin Harris, Lady Gaga, Moby, Him, Miguel Bosé.
Ook levert Tiësto weer een bijdrage aan een Game, nl. DJ Hero 2, via Gamespot.

Fedde Le Grand: In 2010 optredens in Canada, de VS, Zwitserland, Frankrijk, Groot Brittannië, Duitsland, Italië, Thailand, Maleisië, Indonesië, Brazilië, Chili, Marokko, Oostenrijk, Rusland, Hongarije, België, Hong Kong, Singapore, Denemarken, Spanje, Ibiza resident dj in Pacha, Roemenië, Oekraïne, Portugal, Kroatië, Griekenland, Turkije, Libanon, Moldavië, Macedonië, Bulgarije.
Via zijn eigen You Tube kanaal FLG TV is regelmatig nieuw materiaal te zien van Fedde.
Eind 2009 verschijnt het eerste studio album van Fedde, getiteld “Output” via zijn eigen muzieklabel Flamingo.
Remixen maakt Fedde in 2010 voor Benny Benassi, Everything But The Girl.

Ferry Corsten: In 2010 optredens in de VS, Puerto Rico, Argentinië, Brazilië, Canada, Turkije, Zweden, Oekraïne, Denemarken, Rusland, Groot Brittannië, Japan, Maleisië, Indonesië, Australië, China, Zuid-Korea, Philippijnen, Singapore, Polen, Israel, Duitsland, Slovenië, Spanje-Ibiza resident dj in Amnesia, Noorwegen, Mexico, Tunesië, Kroatië, Syrië, Jordanië, Ierland, Hongarije, Macedonië, Letland, Noord-Ierland, Verenigde Arabische Emiraten, Wit Rusland, Colombia, Peru, Libanon, Finland, ZuidAfrika, Thailand, India.
In 2010 worden twee albums ‘Once upon a night’ (vol.1 + vol. 2) uitgebracht en start zijn Once Upon A Time: The Experience-wereldtour. Het album wordt direct #1 bij iTunes in de VS.

Afrojack: Eén van de grote verrassingen van 2010 is Afrojack. Na een zorgvuldige voorbereiding in de 2 jaar ervoor, manifesteert Afrojack zich in 2009 al als remixer, voor o.a. David Guetta, Kid Cudi, Laidback Luke, Steve Angello, Black Eyed Peas. In 2010 maakt hij remixen voor o.a. David Guetta, Example, Hitmeister D, Jason Derulo, Lady Gaga (Alejandro), Rihanna (Rude boy), Sidney Samson, Black Eyed Peas, Eva Simons, Pitbull, Tinie Tempah, Ian Carey.
Hij scoort een wereldhit met ‘Take over control’ met Eva Simons. Hitnoteringen zijn er in Australië (#17), Engeland (#24), Canada (#39), VS (#41), Oostenrijk (#46), Ierland (#47), Duitsland (#76). Met David Guetta & Niles Mason, scoort hij een hit in Oostenrijk en Duitsland met ´Louder than words`.
Optredens zijn er veel, o.a. in Groot Brittannië, Australië, Nieuw Zeeland, Duitsland, Oostenrijk, België, Portugal, Ierland, Frankrijk, Denemarken, Canada, Griekenland, Spanje, Kroatië, Zweden, Italië, Dubai, Brazilië, Zwitserland, Verenigde Arabische Emiraten, Indonesië, Singapore, Hongarije, Noord-Ierland.

Sander Kleinenberg: Sander is al een aantal jaren een vaste waarde binnen de DJ-dance-scene. In 2010 was op vele podia in de wereld te zien en te horen w.o. Mexico, VS, Brazilië, Argentinië, Peru, Dominicaanse Republiek, Panama, Guatemala, Groot Brittannië, Duitsland, Bulgarije, Litouwen, Turkije, België, Zwitserland, Hongarije, Rusland, Spanje, Ibiza resident DJ bij Pacha, Italië, Servië, Griekenland, Egypte, Ierland, Roemenië, Verenigde Arabische Emiraten, Japan, Thailand, Singapore.
In 2010 presenteert Sander zijn nieuwe album ‘ Presents 5K’.
Remixen maakt hij voor Lifelike, Kraak & Smaak, Dev.

Armin van Buuren: Optredens wereldwijd o.a. Oostenrijk, Brazilië, Guatemala, Canada, Litouwen, Letland, Finland, Zweden, Spanje, Israel, de VS, Italië, Griekenland, Polen, Duitsland, Groot Brittannië, Ierland, Rusland, Wit Rusland, Ibiza resident dj @Amnesia, Oekraïne, Kroatië, Macedonië, Roemenië, Tunesië, België, Bulgarije, Slovenië, Frankrijk, Noord-Ierland, Taiwan, Zuid-Korea, Qatar, Verenigde Arabische Emiraten, Malta, India, Argentinië, Australië.

Ter gelegenheid van zijn 450ste uitzending van ' A State of Trance' is er een live satelliet verbinding van zijn optreden in New York op Trance Energy in Utrecht.
Zijn album 'A State of Trance 2010' is na release in diverse landen Top 5 in de dance charts. In oktober 2010 wordt hij als eerste DJ ooit voor de 4e keer #1 in de DJ Mag Top 100. 13 November geeft Armin in een uitverkochte Jaarbeurs in Utrecht de aftrap van de bijbehorende Armin Only 2010 - Mirage wereldtour, waarbij hij minstens 15 landen op 5 verschillende continenten aandoet.
November 2010 verschijnt zijn vierde artiestenalbum ' Mirage'. Ook krijgt Armin International Dance Music Awards voor 'Best Global DJ' en 'Best Podcast', DJ Award voor 'Beste Internationale DJ' en Beatport Award voor 'Beste Trance Artiest'. Het Franse Dance Magazine 'Only for DJ's' kiest Armada Music tot beste dance label van 2010.

Sidney Samson: Het internationale succes van 'Riverside' in 2009 gaat nog door in 2010, o.a. in Zweden, Denemarken. Optredens in o.a. Australië, Duitsland, Groot Brittannië, Frankrijk, Luxemburg, Ierland, België, Zwitserland, de VS, Canada, Portugal, Oostenrijk, Noord-Ierland, Spanje, Zwitserland, IJsland, Servië, Estland, Hongarije, Tsjechië, Azerbeidzjan, Denemarken, Verenigde Arabische Emiraten, Curaçao, Italië, Slowakije, Marokko. Door de grote hit in Engeland met 'Riverside' (#2) in Engeland, levert dit nogal wat optredens in de clubs op in 2010.
'Riverside' is op YouTube inmiddels meer dan 18 miljoen keer bekeken. Remixen maakt hij o.a. voor Pitbull - Hey Baby, Martin Solveig- Hello, David Guetta - Gettin over, Kylie Minogue - Get outta my way, Flo-rida ft David Guetta - Club can' t handle me.

Bart B More: Net als Chuckie, Afrojack, Sidney Samson, is ook Bart B More een van de 'new kids in town' in de international dance-scene vanuit Nederland.
Optredens o.a. in Frankrijk, België, Groot Brittannië, de VS, Canada, Nieuw Zeeland, Australië, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Maleisië, Singapore, Indonesië, Thailand.

Epica: Begin 2010 toert symphonic metal groep Epica door Canada en de VS, in totaal maar liefst 24 optredens. Daarna volgen Groot Brittannië, Spanje, Portugal, Brazilië, Argentinië, Chili, Peru, Bolivia, Uruguay, België, Duitsland, Oostenrijk, Griekenland, Frankrijk, Zweden, Slowakije, Noorwegen, Tsjechië, Hongarije, Bulgarije, Polen, Rusland, Litouwen, Finland, Italië. Vanaf november 2010 toert de groep weer door de VS en Canada met opnieuw 24 optredens tussen 16 november en 18 december, nu als headliner. Hun optreden in het New Yorkse Gramercy Theatre op 19 november is uitverkocht. Het is hun 5e Noord-Amerikaanse tournee. Hun album 'Design your universe' (2009) is in de VS en Canada uitgebracht door Nuclear Blast.

Joris Voorn: Een flink aantal meer optredens in 2010 dan de jaren ervoor. Optredens o.a. in Duitsland, Groot Brittannië, Canada, Frankrijk, Malta, Italië, België, Spanje, Ierland, de VS, Israël, Australië, Slovenië, Colombia, Noord-Ierland, Ibiza resident dj @ Space, Oekraïne, Polen, Singapore, Indonesië, Japan, Bulgarije, Rusland, Denemarken, Zwitserland, Luxemburg.
Hij is actief als remixer voor o.a. Goldfrapp 'Believer'.

Sander van Doorn: Zijn 'Dusk till Doorn' tour in 2010 brengt hem o.a. in Groot Brittannië, Brazilië, Ierland, Argentinië, Rusland, België, Puerto Rico, de VS, Canada, Slovenië, Israël, Denemarken, Colombia, Spanje, Wit Rusland, Ibiza, Libanon, Egypte, Tunesië, China, Taiwan, Griekenland, Ierland, Mexico, Hongarije, Macedonië, Polen, Noord-Ierland, Oekraïne, Zuid-Afrika, Tsjechië, Maleisië, Indonesië, Verenigde Arabische Emiraten. Sander is headliner op diverse festivals, zoals Beyond Wonderland (San Bernardino), Electric Zoo (New York), Transmission (Praag).
Als remixer is hij actief voor o.a. Swedish House Mafia 'Miami 2 Ibiza'.

Marco V: Optredens in o.a. Polen, Malta, Canada, de VS, Ierland, Litouwen, Groot Brittannië, Noord-Ierland, Wit Rusland, Singapore, Finland, Rusland, België, Indonesië, Australië, Duitsland, Tsjechië, Tunesië, Egypte, Spanje, India, Curaçao, Ibiza resident DJ @ Eden, Verenigde Arabische Emiraten, Griekenland, Zuid-Afrika, Hongarije, China, Italië, Singapore.
Als remixer was Marco actief voor o.a. Mohawk 'Ego Clash', Jonathan Mendelsohn 'Coming back'.

Bingo Players: Nog een van de nieuwe talenten uit de Nederlandse dance-scene die internationale furore maakt in 2010, optredens in Duitsland, Groot Brittannië, België, VS, Australië, Italië, Canada, Frankrijk, Spanje, Turkije, Ibiza, Hongarije, Suriname, Servië, Singapore, Indonesië, Portugal, Brazilië. Ze staan op festivals zoals Creamfields UK & Australië, Nocturnal Festival in LA, Tomorrowland België.
Hun single 'Tom's Diner' weet internationaal veel aandacht te trekken. Ook is er support voor hun muziek van Fedde Le Grand, Green Velvet en David Guetta.

Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek 2010

Wanneer we de besproken artiesten uitsplitsen naar de criteria Nederlandse muziek en muziekexportmarkt krijg je de volgende twee tabellen te zien:

- **Nederlandse nationaliteit van de componist/tekstdichter**:
  Laidback Luke, Tiësto, Fedde Le Grand, Ferry Corsten, Afrojack, Sander Kleinenberg, Armin van Buuren, Sidney Samson, Epica, Dash Berlin, Black Atlantic, Noisia, Richard Durand, Born From Pain, Sied van Riel, Herman van Veen, The Ex, Antillectual, Kim Janssen, Accelerators, No Turning Back, Candy Dulfer, Peter Pan Speedrock.

- **Nederlandse nationaliteit van de uitvoerende**:
  Laidback Luke, Chuckie, Tiësto, Fedde Le Grand, Ferry Corsten, Afrojack, Sander Kleinenberg, Armin van Buuren, Sidney Samson, Bart B More, Epica, Joris Voorn, Sander van Doorn, Marco V, Bingo Players, Black Sun Empire, Showtek, Dash Berlin, Andre Rieu, Black Atlantic, Noisia, Richard Durand, Hardwell, Born From Pain, Sied van Riel, Herman van Veen, The Ex, Antillectual, Kim Janssen, Menno de Jong, Funkerman, Accelerators, No Turning Back, Candy Dulfer, Psyko Punkz, Dr Phunk, Peter Pan Speedrock, Dj Korsakoff

- **Nederland als land van vestiging van de uitgever** (publisher):
  Laidback Luke, Tiësto, Fedde Le Grand, Ferry Corsten, Afrojack, Sander Kleinenberg, Armin van Buuren, Sidney Samson, Epica, Dash Berlin, Black Atlantic, Noisia, Richard Durand, Born From Pain, Sied van Riel, Herman van Veen, The Ex, Antillectual, Kim Janssen, Accelerators, No Turning Back, Candy Dulfer, Peter Pan Speedrock.

- **Nederland als land van vestiging van de producent van de opname** (land van *signing*):
  Laidback Luke, Chuckie, Tiësto, Fedde Le Grand, Ferry Corsten, Afrojack, Sander Kleinenberg, Armin van Buuren, Sidney Samson, Bart B More, Epica, Joris Voorn, Sander van Doorn, Marco V, Bingo Players, Black Sun Empire, Showtek, Dash Berlin, Andre Rieu, Black Atlantic, Noisia, Richard Durand, Hardwell, Born From Pain, Sied van Riel, Herman van Veen, The Ex, Antillectual, Kim Janssen, Menno de Jong, Funkerman, Accelerators, No Turning Back, Candy Dulfer, Psyko Punkz, Dr Phunk, Peter Pan Speedrock, Dj Korsakoff

Tabel 6: Hiervoor genoemde artiesten uitgesplitst naar de criteria voor de Nederlandse populaire muziekproduct.

- **De Engelstalige markt** (Anglo-Amerikaanse markt) - Verenigde Staten, Canada, Groot Brittannië, Ierland, Australië, Nieuw Zeeland:
  Laidback Luke, Chuckie, Tiesto, Fedde Le Grand, Ferry Corsten, Afrojack, Sander Kleinenberg, Armin van Buuren, Sidney Samson, Bart B More, Epica, Joris Voorn, Sander van Doorn, Marco V, Bingo Players, Black Sun Empire, Showtek, Dash Berlin, Andre Rieu, Black Atlantic, Noisia, Richard Durand, Hardwell, Born From Pain, Sied van Riel, The Ex, Antillectual, Kim Janssen, Menno de Jong, Funkerman, Accelerators, No Turning Back, Candy Dulfer, Psyko Punkz, Peter Pan Speedrock, Dj Korsakoff

- **De continentale Europese markt**:
  Laidback Luke, Chuckie, Tiesto, Fedde Le Grand, Ferry Corsten, Afrojack, Sander Kleinenberg, Armin van Buuren, Sidney Samson, Bart B More, Epica, Joris Voorn, Sander van Doorn, Marco V, Bingo Players, Black Sun Empire, Showtek, Dash Berlin, Andre Rieu, Black Atlantic, Noisia, Richard Durand, Hardwell, Born From Pain, Sied van Riel, Herman van Veen, The Ex, Antillectual, Kim Janssen, Menno de Jong, Funkerman, Accelerators, No Turning Back, Candy Dulfer, Psyko Punkz, Dr Phunk, Peter Pan Speedrock, Dj Korsakoff

- **De Latijns-Amerikaanse markt**:
  Laidback Luke, Chuckie, Tiesto, Fedde Le Grand, Ferry Corsten, Afrojack, Sander Kleinenberg, Armin van Buuren, Sidney Samson, Bart B More, Epica, Joris Voorn, Sander van Doorn, Marco V, Bingo Players, Black Sun Empire, Showtek, Dash Berlin, Andre Rieu, Black Atlantic, Noisia, Richard Durand, Hardwell, Born From Pain, Sied van Riel, Menno de Jong, Candy Dulfer.

- **De Aziatische markt**:
  Laidback Luke, Chuckie, Tiesto, Fedde Le Grand, Ferry Corsten, Afrojack, Sander Kleinenberg, Armin van Buuren, Sidney Samson, Bart B More, Joris Voorn, Sander van Doorn, Marco V, Bingo Players, Black Sun Empire, Showtek, Dash Berlin, Richard Durand, Born From Pain, Sied van Riel, Menno de Jong, Candy Dulfer, Psyko Punkz.

- **De Afrikaanse markt**:
  Laidback Luke, Tiesto, Fedde Le Grand, Ferry Corsten, Sander Kleinenberg, Armin van Buuren, Sidney Samson, Sander van Doorn, Marco V, Showtek, Dash Berlin, Andre Rieu, Richard Durand, Hardwell, Sied van Riel, Menno de Jong, Funkerman.

Tabel 7: Hiervoor genoemde artiesten uitgesplitst naar muziekexportmarkt

	Foreign Income 2010		2009
	Per country	in %	
1	GERMANY	17,8%	17.9%
2	BELGIUM	14,5%	16.2%
3	UNITED KINGDOM	11,6%	11.1%
4	FRANCE	10,5%	8.8%
5	USA	5,1%	4.7%
6	SPAIN	4,3%	1.7%
7	POLAND	4,2%	4.9%
8	AUSTRALIA	4,1%	4.0%
9	ITALY	4,0%	2.8%
10	JAPAN	3,6%	4.4%
11	SWITZERLAND	3,1%	4.4%
	AUSTRIA	2,5%	
	SWEDEN	1,5%	
	DENMARK	1,3%	
	SCANDINAVIA/BALTIC STATES	1,1%	
	CANADA	1,0%	
	RUSSIA	0,8%	
	FINLAND	0,8%	
	GREECE	0,7%	
	NORWAY	0,7%	
	IRELAND, REPUBLIC OF	0,6%	
	CZECH REPUBLIC	0,5%	
	PORTUGAL	0,5%	
	HUNGARY	0,5%	
	VARIOUS	4,5%	

Per region	in %
WEST&SOUTH EUROPE	69,5%
ASIA/AUSTRALIA	8,0%
EASTERN EUROPE	6,9%
USA/CANADA	6,0%
SCANDINAVIA/BALTIC STATES	5,7%
SOUTH&MID AMERICA/CARIBBEAN	1,6%
THE BALKAN	1,5%
AFRICA & MIDDLE EAST	0,9%

Tabel 8: Landenaandeel op basis van de BUMA/Stemra-cijfers[2]

Bij de inkomsten van Buma en Stemra is en blijft Duitsland de #1 met bijna 18% van de inkomsten ondanks dat hier de grootste daling t.o.v. 2008 plaats vond. Op de tweede plaats gevolgd door België met ruim 14%. De inkomsten uit Groot Brittannië, en Frankrijk zijn eveneens substantieel. Spanje en Italië zijn behoorlijke stijgers en een lichte toename is te zien bij de Verenigde Staten en Australië.
De continentale Europese markt is de grootste exportmarkt in 2010. Gevolgd door de Engelstalige markt en een klein stukje Aziatische markt. In de Afrikaanse en Latijns-Amerikaanse markt neemt Nederland nog geen noemenswaardige plaats in.

[2] Tabellen van BUMA/Stemra

Top 25 van ruim 500 optredende NL acts in het buitenland		
2010	2009	
1	7	LAIDBACK LUKE
2	42	CHUCKIE
3	1	TIESTO
4	6	FEDDE LE GRAND
5	3	FERRY CORSTEN
6	nw	AFROJACK
7	9	SANDER KLEINENBERG
8	2	ARMIN VAN BUUREN
9	45	SIDNEY SAMSON
10	47	BART B MORE
11	23	EPICA
12	29	JORIS VOORN
13	8	SANDER VAN DOORN
14	27	MARCO V
15	nw	BINGO PLAYERS
16	12	BLACK SUN EMPIRE
17	11	SHOWTEK
18	nw	DASH BERLIN
19	5	ANDRE RIEU
20	nw	BLACK ATLANTIC
21	15	NOISIA
22	19	RICHARD DURAND
23	nw	HARDWELL
24	4	BORN FROM PAIN
25	36	SIED VAN RIEL

Tabel 9: de hoogste vijfentwintig Nederlandse acts qua aantal optredens in het buitenland in 2010

Opvallend in bovenstaande tabel is dat zich in de Top tien, ALLEEN dance-acts bevinden. Kijken we naar de hoogste 25 acts dan zijn 21 daarvan dance-acts. Dat is 84%. Het gaat bij al deze acts om meer dan 50 optredens tot meer dan 150 optredens in dit ene jaar (zie ook tabel 10). Let wel: dat een act hoog in deze lijst staat, betekent dat deze de meeste optredens had, maar niet dat deze het meeste geld heeft verdiend.

2010	artiest	> optredens
1	LAIDBACK LUKE	149
2	CHUCKIE	146
3	TIESTO	145
4	FEDDE LE GRAND	126
5	FERRY CORSTEN	125
6	AFROJACK	123
7	SANDER KLEINENBERG	114
8	ARMIN VAN BUUREN	106
9	SIDNEY SAMSON	104
10	BART B MORE	99
11	EPICA	96
12	JORIS VOORN	96
13	SANDER VAN DOORN	90
14	MARCO V	87
15	BINGO PLAYERS	87
16	BLACK SUN EMPIRE	83
17	SHOWTEK	79
18	DASH BERLIN	79
19	ANDRE RIEU	78
20	BLACK ATLANTIC	78
21	NOISIA	75
22	RICHARD DURAND	75
23	HARDWELL	67
24	BORN FROM PAIN	64
25	SIED VAN RIEL	62
26	HERMAN VAN VEEN	61
27	EX, THE	60
28	ANTILLECTUAL	60
29	KIM JANSSEN	59
30	MENNO DE JONG	56
31	FUNKERMAN	56
32	ACCELERATORS	54
33	NO TURNING BACK	53
34	CANDY DULFER	52
35	DJ RICO *	50
36	STEF TAKKENBERG*	49
37	PSYKO PUNKZ	47
38	DR PHUNK	46
39	PETER PAN SPEEDROCK	45
40	DJ KORSAKOFF	45
41	ANOTHER NICE MESS/DJ MAR	45
42	MARCEL WOODS	45
43	DON DIABLO	44
44	HEADHUNTERZ	43
45	QUINTINO	43
46	2000andOne	42
47	BRENNAN HEART	42
48	SUNNERY JAMES & RYAN MAR	40
49	DJ JEROME*	39
50	JAYA THE CAT	38
	* resident dj's op 1 locatie	

Tabel 10: de hoogste vijftig Nederlandse acts met aantal optredens in het buitenland 2010

dj	vj	artiest	2010	2009	VS	VS	DE	DE	GB	GB	SP	SP	BE	BE	FR	FR	AUS	AUS	CAN	CAN	IT	IT	BR	BR	RU	RU	GR	GR	genre
1	7	LAIDBACK LUKE	149	102	26	16	9	7	20	13	11	9	4	5	13	10	6	5	4	3	2	0	8	0	1	0	0	17	house
2	42	CHUCKIE	146	35	42	1	1	3	10	3	13	5	1	4	12	0	5	0	8	0	0	1	1	0	1	0	0	16	house
3	1	TIESTO	145	158	21	38	3	1	11	2	25	34	2	2	2	4	14	0	2	9	3	6	6	3	6	1	1	5	trance
4	6	FEDDE LE GRAND	126	106	29	20	14	13	9	6	1	20	1	0	1	2	0	13	10	2	3	1	6	1	1	2	1	1	house
5	3	FERRY CORSTEN	125	118	31	35	1	2	5	10	8	9	0	2	0	0	6	8	6	6	0	0	3	3	5	5	1	0	trance
6		AFROJACK	123	20	31	1	8	2	16	0	11	3	3	3	7	1	15	0	4	0	3	2	3	0	0	0	4	7	house
7	9	SANDER KLEINENBERG	114	90	39	25	3	1	9	8	14	20	4	2	0	1	0	6	4	3	1	0	7	1	4	3	2	1	house
8	2	ARMIN VAN BUUREN	106	151	16	31	1	3	7	15	14	17	1	1	1	1	1	7	9	9	1	1	1	3	1	1	5	10	trance
9	45	SIDNEY SAMSON	104	33	0	0	11	4	20	0	7	1	4	3	4	1	1	11	4	0	0	0	0	0	0	0	2	5	house
10	47	BART B MORE	99	31	40	6	1	2	13	10	0	4	2	4	12	1	10	0	6	3	0	0	0	0	0	0	0	0	electro, house
11	23	EPICA	96	50	41	0	4	7	0	0	1	5	3	2	1	6	0	0	7	6	1	2	4	0	1	0	1	0	metal, rock
12	29	JORIS VOORN	96	41	16	6	10	4	15	5	10	5	1	6	1	0	5	1	3	1	6	0	0	0	1	0	1	0	house, techno
13	8	SANDER VAN DOORN	90	97	28	16	0	2	13	18	6	11	1	0	0	0	0	4	6	6	0	1	2	2	3	2	2	0	trance
14	27	MARCO V	87	46	17	5	1	0	12	17	4	3	2	0	0	0	6	4	7	3	1	0	0	0	0	1	0	1	trance
15		BINGO PLAYERS	87	8	13	1	21	2	6	4	9	0	3	1	2	0	12	0	5	0	2	0	1	0	0	0	0	0	house
16	12	BLACK SUN EMPIRE	83	74	7	2	6	7	16	16	1	2	1	7	7	0	0	0	1	0	1	2	0	0	1	3	0	0	drum n bass
17	11	SHOWTEK	79	76	8	3	15	10	14	17	3	10	7	2	1	5	4	3	0	1	2	3	0	0	0	1	0	0	hardstyle
18		DASH BERLIN	79	14	11	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	4	0	6	0	1	0	0	1	8	2	0	0	trance
19	5	ANDRE RIEU	78	107	18	30	30	29	0	0	0	0	4	5	0	13	0	12	3	5	0	0	0	0	0	0	0	0	pop klassiek
20		BLACK ATLANTIC	78	26	29	0	29	14	4	0	0	0	5	1	1	1	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	pop, rock
21	15	NOISIA	75	67	14	4	0	5	13	25	6	3	0	4	0	4	5	2	4	2	1	1	0	0	2	2	0	0	drum n bass
22	19	RICHARD DURAND	75	52	5	5	4	0	30	13	3	6	4	0	6	0	0	8	2	0	6	0	0	0	2	1	0	0	drum n bass
23		HARDWELL	67	16	10	4	0	1	3	0	21	2	9	3	2	0	5	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	5	house
24	4	BORN FROM PAIN	64	116	0	13	19	50	10	5	1	5	5	3	0	6	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	6	metal, rock
25	36	SIED VAN RIEL	62	37	6	1	0	1	11	4	1	4	1	1	0	0	11	5	2	0	0	0	0	0	1	1	1	0	trance

26		HERMAN VAN VEEN	61	x	0	0	39	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	singer songwrit
27	24	EX, THE	60	50	2	0	0	7	17	1	0	4	1	3	21	16	0	0	0	5	1	6	0	0	0	0	0	punk, rock
28	25	ANTILLECTUAL	60	48	0	0	10	25	5	0	5	0	9	4	13	4	0	0	0	0	5	4	0	0	0	0	0	punk, rock
29		KIM JANSSEN	59	15	16	0	27	10	5	0	0	0	2	2	6	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	indie pop
30	13	MENNO DE JONG	56	73	15	17	5	10	6	22	2	0	0	0	0	0	5	0	5	4	1	0	0	0	0	0	0	trance
31		FUNKERMAN	56	22	9	2	4	2	5	1	8	6	1	3	0	0	0	5	3	0	0	0	0	0	1	0	1	house
32		ACCELERATORS	54	20	0	0	12	7	11	4	5	1	3	3	3	1	0	0	0	0	6	3	0	0	0	0	0	punk, rock
33	10	NO TURNING BACK	53	88	1	8	14	17	0	8	2	1	10	7	2	1	3	0	0	0	4	0	0	3	0	0	0	hardcore, rock
34	28	CANDY DULFER	52	46	22	20	4	8	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	pop-jazz
35	22	DJ RICO *	50	51	0	0	50	51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	house
36		STEF TAKKENBERG *	49	nb	0	0	49	nb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	house
37		PSYKO PUNKZ	47	21	1	0	4	5	1	0	0	0	35	12	3	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	hardstyle
38		DR PHUNK	46	15	0	0	0	0	0	0	0	0	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	hardstyle
39	26	PETER PAN SPEEDROCK	45	47	0	0	21	23	1	0	3	0	8	7	6	8	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0	metal, rock
40	32	DJ KORSAKOFF	45	39	0	0	13	11	0	1	1	5	14	17	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	hardcore
41	41	ANOTHER NICE MESS/DJ MARCI	45	35	4	0	29	34	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	dance, techno,
42	nw	MARCEL WOODS	45	22	4	2	0	0	16	10	2	0	2	0	0	0	2	1	0	0	1	0	0	0	2	1	0	trance
43	37	DON DIABLO	44	36	11	13	1	0	5	12	1	1	2	1	0	0	6	1	1	1	0	2	0	0	0	0	0	dance, electro,
44	nw	HEADHUNTERZ	43	30	5	0	9	6	3	4	1	0	5	13	0	0	1	1	1	0	5	3	0	0	0	0	0	dance, hardcor
45	nw	QUINTINO	43	28	0	0	0	2	1	0	25	20	3	1	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	4	3	house
46	nw	2000andOne	42	38	3	0	6	12	8	6	8	5	1	1	0	1	0	1	0	0	1	5	1	0	0	0	0	house
47	nw	BRENNAN HEART	42	14	4	0	13	3	4	1	4	0	7	7	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	hardcore, hards
48	nw	SUNNERY JAMES & RYAN MARC	40	17	7	1	2	1	1	0	12	0	1	1	2	0	0	0	0	0	2	6	0	0	0	0	4	7	dance, techno
49	nw	DJ JEROME*	39	81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	dance, party
50	40	JAYA THE CAT	38	35	0	0	16	14	12	13	0	0	1	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	pop, ska, regga
		* resident dj in 1 land			602	327	520	418	367	274	249	221	237	146	133	95	130	99	113	70	69	62	43	17	43	28	32	103	<=totaal
2010	2009	artiest	optr.	optr.	VS	VS	DE	DE	GB	GB	SP	SP	BE	BE	FR	FR	AUS	AUS	CAN	CAN	IT	IT	BR	BR	RU	RU	GR	GR	genre

Tabel 11: aantal optredens per land 2010 (en voor betreffende act - 2009)

3. ONDERZOEKSRESULTAAT EN CONCLUSIES

3.1 Meetinstrument

Op basis van het TNOrapport over 2004 in combinatie met de opinies van de opdrachtgever Buma Cultuur, van Nederlandse deskundigen en de methoden uit Zweden en Groot Brittannië uit 2004 is de volgende definitie als uitgangspunt voor onderzoek naar de export van Nederlandse populaire muziek geformuleerd en gebruikt voor de onderzoeken door Perfect & More bv (Kroeske/Fictoor) vanaf 2005.

De exportwaarde van Nederlandse populaire muziek wordt op jaarlijkse basis gemeten aan de hand van de waarde die wordt gecreëerd door het gebruik van Nederlands muziekauteursrecht, muziekopnamen van Nederlandse artiesten en het verzorgen van optredens door Nederlandse muzikanten in het buitenland en direct daaraan gerelateerde activiteiten.

Definitie meetinstrument exportwaarde

Er wordt ieder onderzoeksjaar van drie hoofdsegmenten van waardecreatie uitgegaan: rechten, goederen en muziekdiensten. Andere soorten inkomsten die op één of andere manier wel aan de muziekindustrie zijn gerelateerd, maar niet direct samenhangen met het gebruik en de exploitatie van muziekrechten, muziekopnamen en/of muziekuitvoeringen worden in dit onderzoek niet tot de muziekexport gerekend.

1. Rechten: auteursrechten (uitvoeringsrechten en mechanische rechten) en naburige rechten en inkomsten van royalties.
2. Opnamen/Goederen: geluidsdragers (fysiek en digitaal), merchandise, bladmuziek.
3. Muziekdiensten: optredens, sponsoring.

Segmenten van waardecreatie in muziekexport

Hieronder worden elk van de drie hoofdsegmenten uit het figuur hierboven nader toegelicht.

Rechten:
Bij rechten en royalties gaat het primair om het openbaar maken en verveelvoudigen van muziekwerken op de buitenlandse markt. De volgende onderdelen zijn te onderscheiden:

a. Inkomsten uit het buitenland voor Nederlandse componisten, tekstdichters en uitgevers op basis van openbare uitvoeringsrechten. Deze gelden worden door collectieve rechtenorganisaties in het buitenland geïnd en doorgegeven aan BUMA. Zij zorgt voor de uitkering aan de rechthebbenden.
b. Inkomsten uit het buitenland op basis van mechanische rechten voor Nederlandse componisten, tekstdichters en uitgevers. Deze gelden worden door de zusterorganisaties van Stemra geïncasseerd en aan haar doorgegeven. Stemra zorgt voor de uitkering aan de rechthebbenden.
c. Inkomsten in verband met naburige rechten voor zover ze betrekking hebben op de openbare uitvoering van werken. Deze gelden komen toe aan personen en instanties die een erkend recht hebben op de uitvoering van een werk: uitvoerende artiesten en producenten. Deze gelden worden geïnd door zusterorganisaties van SENA. Zij zorgt voor de uitkering aan de rechthebbenden.

d. De gelden die bestemd zijn voor de producenten van opnamen (muziekmaatschappijen) worden geïnd door de exploitant van de opname in het betreffende land en doorgaans direct doorgegeven aan de Nederlandse rechthebbende producent. Daar is geen collectieve organisatie bij betrokken.

Het onderdeel rechten is betrouwbaar en nauwkeurig in kaart te brengen door de medewerking met BUMA, Stemra en SENA.

Opnamen:

Door het toenemende belang van elektronische netwerken voor promotie en exploitatie van informatie (over nationale grenzen heen) wordt het steeds moeilijker om de exportwaarde van 'dragerloze opnamen' op de geijkte manieren vast te stellen.
Muziek wordt steeds meer digitaal verkocht. De fysieke distributie van muziek wordt minder belangrijk. Daarmee wordt de medewerking van de 'digitale muziekindustrie' belangrijk. Downloads vallen in 2006 nog buiten het onderzoek, maar zijn vanaf 2007 wel meegenomen omdat ze steeds meer een substantiële plaats innemen binnen de waardecreatie. Dragerloze tracks en clips vallen onder het segment *opnamen*.
Onder de noemer 'opnamen' valt dus de export van fysieke en digitale goederen die hun waarde ontlenen aan de direct en indirecte associatie met Nederlandse muziek of muzikanten te weten:

a. Geluidsdragers met Nederlandse muziek en dragerloze Nederlandse muziek die wordt geëxporteerd en waarover de rechten in Nederland zijn afgedragen bij de productie.
   Inkomsten uit in Nederland geperste en in het buitenland verkochte geluidsdragers met Nederlandse populaire muziek betreft cd's, vinyl, dvd's.
b. Bladmuziek. Inkomsten uit in Nederland uitgegeven en gedrukte, en in het buitenland verkochte bladmuziek met Nederlandse populaire muziek (dit speelt slechts een kleine rol).
c. Merchandise. Inkomsten uit verkoop in het buitenland van merchandise van Nederlandse acts.

Verkopen (a) kunnen redelijk nauwkeurig gevolgd worden. Voor (b) en (c) is meer medewerking vereist van het werkveld. We kunnen van een gefundeerde schatting spreken.

Optredens:

a. Inkomsten op basis van gages en uitkoopsommen die Nederlandse artiesten ontvangen wanneer ze in het buitenland optredens verzorgen. Auteursrechten die hierbij in het geding zijn, worden afgedragen bij de uitvoeringsrechten (openbaarmaking). Geldstromen lopen van de buitenlandse podia en promotors via agenten, boekingskantoren en managers.

De inkomstenstroom onder a) genoemd is een gefundeerde schatting. Om de exacte inkomsten voor optredens te vragen, voelt alsof je naar iemands pincode vraagt. Voor de toekomst kan nog steeds meer medewerking worden gebruikt, al zouden er maar gemiddelde bedragen per jaar voor een optreden worden doorgegeven dan komt het onderzoek nog dichter in de buurt van de waarheid.
Naast optreden is er nog een tweede inkomstenbron die net als optredens als dienst gezien kan worden:

b. Inkomsten voor Nederlandse artiesten op basis van sponsorgelden uit het buitenland. Deze inkomsten lopen via de sponsors, mogelijk via tussenstappen van bemiddelaars naar het management en de uitvoerende artiesten.

Sponsoring is nagenoeg niet na te gaan. In dit onderzoek si dit daarom buiten beschouwing gelaten.

De verdeling in het onderzoeksresultaat komt daarmee op de segmenten: rechten, opnamen en optredens.

3.2 Exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek

Deze paragraaf bevat de gefundeerde schatting van de export van Nederlandse populaire muziek voor het peiljaar 2010 alsmede een ruwe schatting van het zojuist afgesloten jaar 2011 in het segment *optredens*.
Het gaat om de concentratie op de waarde die in het buitenland gerealiseerd wordt met de Nederlandse muziek (in hoofdzaak Nederlands intellectueel eigendom (IE), evenals opnamen en optredens van Nederlandse artiesten).
De belangrijkste informatiebronnen die hiervoor gebruikt zijn, komen van de organisaties die over deze gegevens beschikken (zie paragraaf 1.6)

De totale toegevoegde waarde (rechten, opnamen en optredens) die in 2010 is gerealiseerd met de export van Nederlandse populaire muziek bedraagt € 81,44 miljoen (tabel 12). Rond 64 procent daarvan komt voor rekening van de dance-muziek.
Van de Nederlandse muziekexport is ongeveer 17,5 procent afkomstig uit auteursrecht en naburige rechten (€ 14,26 miljoen), 9 procent komt van de exploitatie van opnamen van Nederlandse artiesten in het buitenland (€ 7,45 miljoen) en 73,3 procent van optredens van Nederlandse artiesten over de grens (€ 59,73 miljoen). Vergelijken we deze cijfers met het voorgaande jaar (zie ook tabel 13 t/m 17) dan zien we behalve een totale stijging wederom een verschuiving binnen de segmenten ten gunste van *optredens* en ten koste van *opnamen* (dance-labels en majors). Het segment *opnamen* is, zoals te verwachten, in zijn geheel gedaald. Majors en Dance-labels lopen weer verder uiteen. De bedragen die omgaan in het segment *rechten* (Stemra verveelvoudiging/ mechanisch reproductierecht) zijn weliswaar ongeveer gelijk gebleven, maar omdat het segment *optredens* explosief is gestegen is er bij *rechten* een procentuele daling te zien. Verder zien we binnen *optredens* dat dance- en overige optredens verder van elkaar zijn komen te liggen. Het aantal dance-optredens is ruimschoots verdubbeld terwijl de categorie ‘overig’ een daling laat zien. Dit laatste is deels te wijten aan ziekte van André Rieu. Het segment *optredens* is in zijn geheel sinds 2005 nog steeds substantieel aan het groeien en maakt het belangrijkste onderdeel van de exportwaarde uit.

Rechten	**2010**			**2009**			**2008**	
	milj €	**%**		*milj €*	%		*milj €*	%
Buma	**9.12**	**11,20%**		8.7	13.4%		8.9	17.8%
Stemra	**3.29**	**4,04%**		4.0	6.2%		3.8	7.6%
Sena	**1.85**	**2,27%**		1.9	2.9%		1.8	3.6%
Subtotaal	**14.26**	**17,51%**		14.6	22.5%		14.6	29.1%
Opnamen	**2010**			**2009**			**2008**	
	milj €	**%**		*milj €*	%		*milj €*	%
Dance labels	**3.61**	**4,43%**		4.1	6.3%		3.3	6.5%
Majors	**1.19**	**1,46%**		2.6	4.0%		2.9	5.8%
Indies	**1.96**	**2,41%**		1.6	2.5%		2.0	4.0%
Buit. signings	**0.69**	**0,85%**		0.8	1.2%		0.6	1.2%
Subtotaal	**7.45**	**9,15%**		9.2	14.0%		8.8	17.5%
Optredens	**2010**			**2009**			**2008**	
	milj €	**%**		*milj €*	%		*milj €*	%
Dance	**48.54**	**59,60%**		21.4	33.0%		14.5	28.9%
Overig	**11.19**	**13,74%**		19.8	30.5%		12.3	24.5%
Subtotaal	**59.73**	**73,34%**		41.2	63.5%		26.8	53.4%
Totaal	**81.44**	**100%**		**64.9**	**100%**		**50.2**	**100%**
				2010 plus 25% t.o.v. 2009			2010 plus 62% t.o.v. 2008	
				optredens plus 45% t.o.v. 2009			optredens plus 123% t.o.v. 2008	

Tabel 12: Exportwaarde van de Nederlandse Populaire Muziek laatste drie jaar (voor vergelijking met eerdere jaren zie tabel 13 tot en met 17)

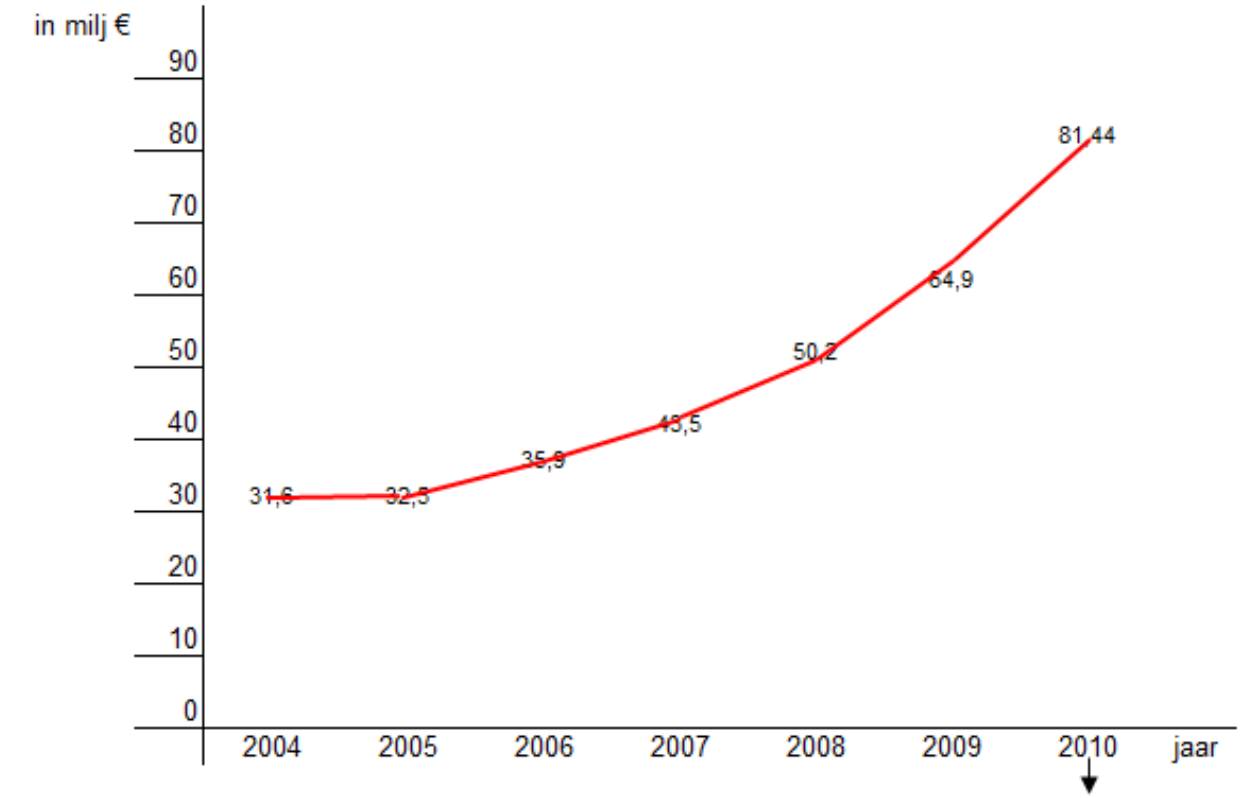

EXPORTWAARDE
totaal

2010 stijging tov 2009 25%
2010 stijging tov 2008 62%
2010 stijging tov 2007 87 %
2010 stijging tov 2006 127%
2010 stijging tov 2005 151%
2010 stijging tov 2004 158%

€	31,6	32,5	35,9	43,5	50,2	64,9	81,44

Tabel 13: Overzicht exportcijfers over de jaren vanaf de start van het onderzoek

Exportwaarde over de jaren van onderzoek per segment:

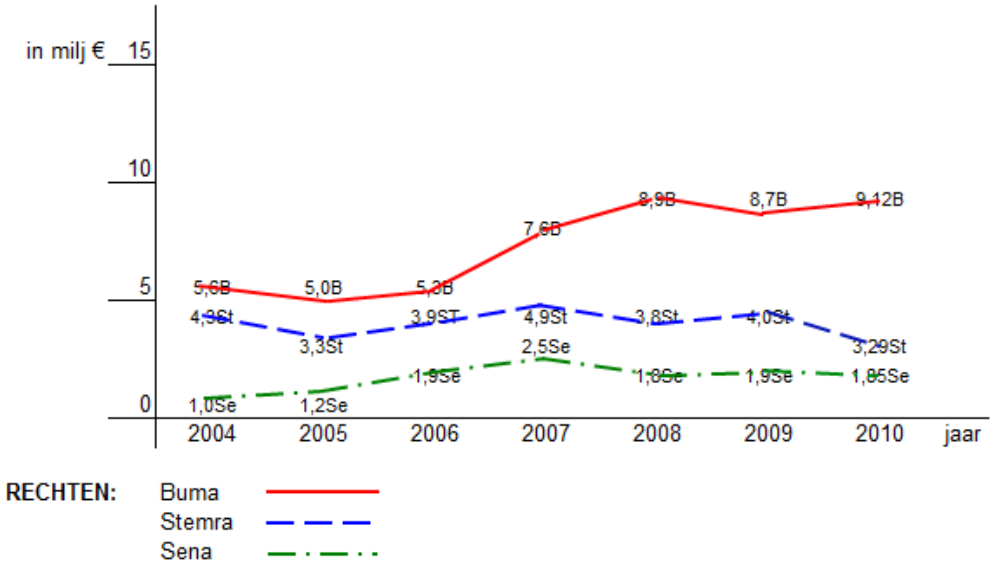

Tabel 14: Rechten

Terwijl Buma (openbaar uitvoeringsrecht) en Sena (naburige rechten openbare uitvoering) ongeveer constant blijven, laat Stemra een daling zien. Dat wil zeggen dat verveelvoudiging/mechanisch reproductierecht minder heeft opgeleverd.

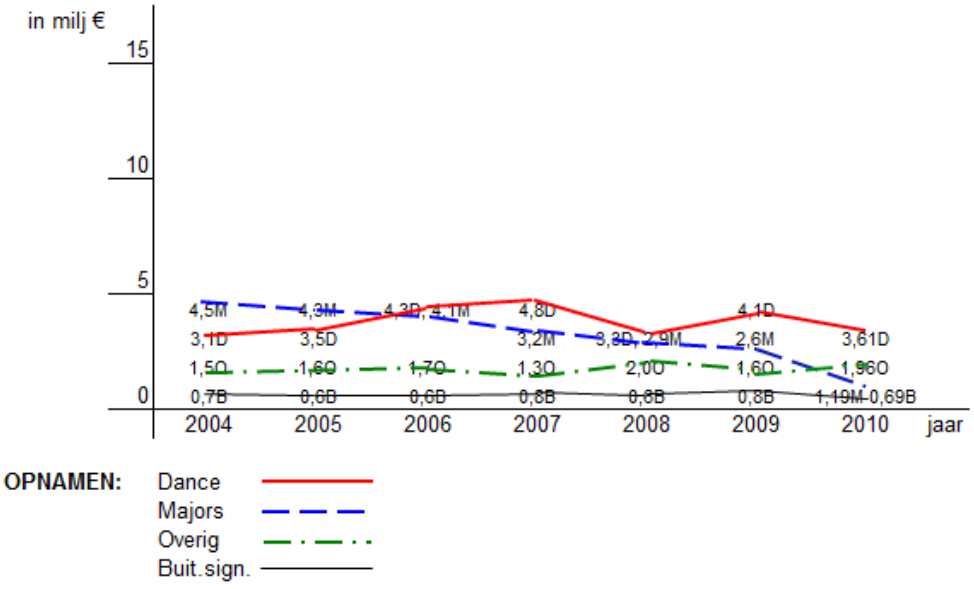

Tabel 15: Opnamen

Vooral de Majors maken een verdere daling door.

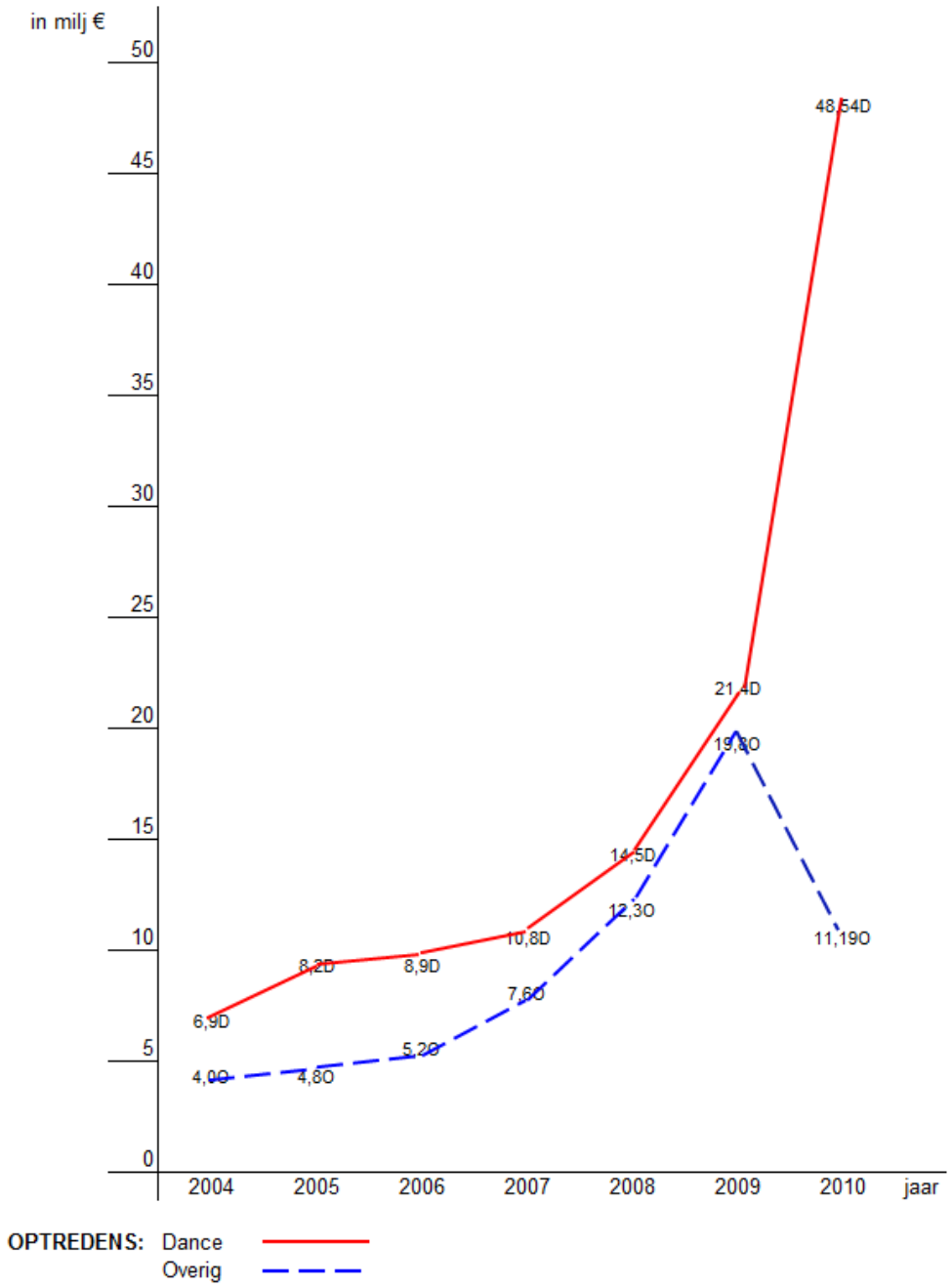

Tabel 16: Optredens

Dance en Overige optredens zijn na de toenadering van vorig jaar ver uit elkaar komen te liggen. Voor de Nederlandse club dj's is in 2010 de Amerikaanse markt verder open gebroken. André Rieu heeft het, zoals gezegd, vanaf 2010 kalmer aan moeten doen.

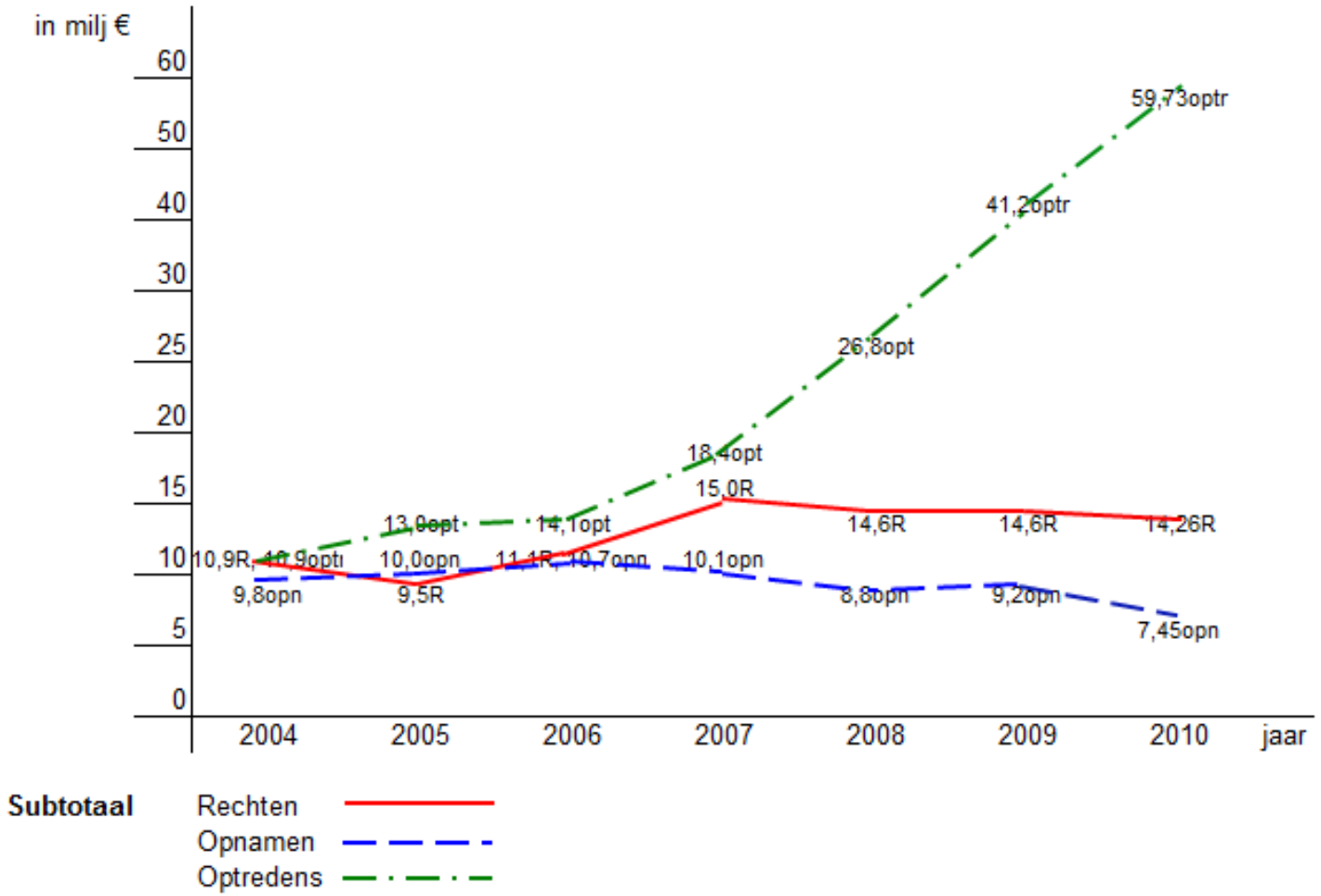

Tabel 17: De drie segmenten van waardecreatie tegen elkaar afgezet

In 2004 was de exportwaarde uit *rechten*, *opnamen* en *optredens* onderling vrijwel gelijk. De uitkomsten van het onderzoek over 2006 vertoont een duidelijke stijging bij de dance-optredens. Daarbij moet wel aangetekend worden dat naast een daadwerkelijke groei van de exportwaarde ook een groei in de beschikbare data heeft plaats gevonden waardoor een extra stijging te zien is.

In de onderzochte jaren ontstond een zichtbare verschuiving ten gunste van *optredens*, zoals te verwachten, ten nadele van *opnamen*. Vanaf 2008 is de stijging van exportwaarde vanuit *optredens* zelfs explosief te noemen. Exportwaarde uit *opnamen* blijft dalen en *rechten* blijven de laatste jaren ongeveer constant.

3.3 Nawoord

Het op jaarlijkse basis onderzoeken van de resultaten van de exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek maakt duidelijk dat de investeringen die worden gepleegd door de vele betrokkenen (zoals de overheid, bedrijven als Buma Cultuur, MCN, de Nederlandse muziekindustrie, artiesten, management, componisten/tekstschrijvers, producers) uiteindelijk opleveren. Een stimulans om verder te bouwen aan nog meer en betere resultaten. Succesvolle buitenlandexploitatie kan bijdragen aan een economisch meer gezonde muziekindustrie en voor een bloeiende muziekcultuur. Immers, wanneer de industrie in staat is investeringen te doen in nieuwe producties, mede op basis van buitenlandinkomsten, betekent dat tegelijkertijd meer kansen voor Nederlandse auteurs en uitvoerend muzikanten, een groter aantal releases (fysiek en digitaal) en meer bloei in het live-circuit. Door het buitenlandse succes van artiesten binnen bepaalde genres, zoals bij dance en metal-punk-rock krijgen steeds meer Nederlandse popartiesten kans om zich op deze manier te profileren. Met het betreden van de buitenlandse markt wordt niet alleen het economisch kapitaal verhoogd maar tevens het sociale kapitaal (relaties, netwerken, status, levensstijl).

LITERATUUR en andere bronnen

- Boel, J. & Steenkiste, M. van, (2007), *De terugkeer van de Vikingen: hoe Denemarken zijn popmuziek aan de wereld verkocht*. Belgisch artikel over Music Export Denmark (MXD) http://www.goddeau.com/content/view/4137.
- Bourdieu, P., (1993) *The field of cultural production*, Columbia University Press, Cambridge, Polity press.
- Buma Cultuur jaarverslag (2010).
- BUMA/Stemra jaarverslag (2010).
- djmag.com/top100djs/ (2010).
- Export Music Sweden (2007) *Export performance of the Swedish music industry 2006.* Export performance of the Swedish music industry is beschikbaar van 2001 tot 2006 http://www.exms.com/export/Swedish%2520Music%2520export%25202006.pdf.
- Fictoor, J. & Kroeske, S., (2007). *Basisboek Muziekmanagement.* Amsterdam, Boom Onderwijs.
- Forss, K. en Podolieva, K., (2002). *The export of Swedisch Music Industry 2001.* A report from Export Music Sweden. Andante Consultants.
- Hoekman, G.J., (2010) *Over de grens, het internationale succes van Nederlandse popmuziek*, uitgeverij Thomas Rap.
- Kroeske, S. & Fictoor, J., (2007) *Exportwaarde van Nederlandse Populaire Muziek 2005 en 2006* (in opdracht van Buma Cultuur). Hilversum: Perfect & More BV.
- Kroeske, S. & Fictoor, J., (2008) *Exportwaarde van Nederlandse Populaire Muziek 2007* (in opdracht van Buma Cultuur). Hilversum: Perfect & More BV.
- Kroeske, S. & Fictoor, J., (2009) *Exportwaarde van Nederlandse Populaire Muziek 2008* (in opdracht van Buma Cultuur). Hilversum: Perfect & More BV.
- Kroeske, S. & Fictoor, J., (2010) *Exportwaarde van Nederlandse Populaire Muziek 2009* (in opdracht van Buma Cultuur). Hilversum: Perfect & More BV.
- Muziekcentrumnederland.nl/MusicXport.nl (2011).
- Music Export Finland (2005). *Total market value and structure of Finnish music export*. Media Clever Oy. (http://musex.fi/files/00000080.pdf).
- Music Export Finland (2006). *Total market value and structure of Finnish music exports in 2006,* http://musex.fi/mxf/player. Geen vervolg onderzoeken.
- Nvpi.nl (2011).
- Pels, D., (1992) *Pierre Bourdieu, Opstellen over smaak, habitus en het veldbegrip*, (Essays on taste, habitus and the field concept), 2e druk, Amsterdam, Van Gennep.
- Rutten, Paul & Hoogendoorn, Joost (2006). *Exportwaarde van Nederlandse Populaire Muziek 2004* (in opdracht van Buma Cultuur). Delft: TNO Informatie- en Communicatietechnologie.
- SENA jaarverslag (2010).
- Sociale Media en websites van Nederlandse artiesten